

Douglas Sirk WRITTEN ON THE WIND

François Truffaut

De romantiese pers perst de harten uit als sponzen. 'Met heel mijn hart', 'Dromen', 'Konfidenties', 'Wij Twee', 'Intimiteit': voor een paar gulden zes uur leesplezier, met jullie tranen overgoten, meisjes. Op het weesje, liefdevol opgenomen door haar peetvader (een eenvoudige visser op een bretonse rotspartij waar de golven van het Kanaal woest op beuken) laat de zoon van de kasteelheer, Norbert de la Globule, die door de mensen meneer Norbert wordt genoemd, een oogje vallen. Zoete idylle.

Dat is de film die Del Duca zou financieren als hij een even verstandig producent zou zijn als de verstandige uitgever die hij is. Deze beroemde romantiese lektuur heeft een bepaalde stijl, een bepaalde toon die ik in de bioscoop helaas zo weinig terugvind in de minder belangrijke films. Een mooi melodrama, goed verfilmd door een cineast die niet bang is voor excessieve gevoelens, zou uiteindelijk meer verwantschap hebben met Balzac dan Charles Spaaks CRIME ET CHATIMENT (MISDAAD EN STRAF) met Dostojevski.

Dit alles brengt me bij WRITTEN ON THE WIND, die het beste vertegenwoordigt van wat er in deze richting is gemaakt. Want zowel plasties als intellectueel hebben we hier te maken met een exakt ekwivalent van een uitstekende 'fotoroman' in kleuren.

Robert Stack, alcoholistische zoon van een zeer rijke oliemagnaat, en zijn jeugd vriend, Rock Hudson, de vertrouweling van Stacks vader, ontmoeten Lauren Bacall, een betoverende sekretaresse. Stack trouwt met Lauren Bacall, die hem van zijn minderwaardigheidskomplex afhelpt en hem van de drank afhoudt. De zus van Stack, Dorothy Malone, is een nimfomane, hopeloos verliefd op de rechtschapen en oprechte, perfecte Rock Hudson, die – zoals we weten – zelf verliefd is op Lauren Bacall, de vrouw van zijn beste vriend.

Robert Stack, wiens organisme door de alcohol vergiftigd is, verneemt via zijn huisarts dat hij gedeeltelijk impotent is of beter gezegd, periodiek onvruchtbaar. Daarom zal hij zich, op de avond dat Lauren Bacall hem meedeelt

dat ze in blijde verwachting is voor joker gezet voelen door zijn beste vriend, in zijn verdenkingen nog aangemoedigd door zijn doortrapte zusje, die naarmate de film vordert steeds hitsiger wordt. Ruzies, pistoolschoten, hijgende, nachtelijke zwerftochten, flessen worden leeggedronken en kapotgeslagen en uiteindelijk doodt Stack zichzelf per ongeluk, de oude truuk van de verwarring om een revolver af te pakken. De mooie Dorothy zal tien jaar losbandigheid goed maken door op het proces de waarheid te vertellen, zodat Rock Hudson en Lauren Bacall, een vrolijke weduwe eerlijk gezegd, een volmaakte liefde kunnen ontplooien.

Douglas Sirk, een man die alles weet van leedvermaak, toont ons als afsluiting Dorothy Malone, de nimfomane, ingesnoerd in het strakst denkbare mantelpakje, bij de haard op de plaats van haar vader, terwijl ze met haar slanke vingers een kleine gouden boortoren streelt, het symbool van haar nieuwe bezigheden: het zwarte goud zal opspuiten (en niet meer het sperma), maar Oedipus zal altijd aanwezig zijn.

Douglas Sirk is niet de eerste de beste. Deze Deen, die met de eeuwwisseling geboren werd te Skagen, wijdde zich aan theaterregie in Berlijn. Hij draaide films in Duitsland, Spanje en Australië voordat hij naar Hollywood ging, waar hij zich verder bekwaamde met kleine, schitterende films die bij de Parijse cinefielen wel bekend zijn: *SUMMER STORM*, *LURED*, *SLEEP MY LOVE*, *SHOCK-PROOF*, *THUNDER ON THE HILL*, *MYSTERY SUBMARINE* en *CAPTAIN LIGHT-FOOT*. Geen van deze films bereikt dezelfde virtuositeit als deze, maar ze hebben toch dezelfde kwaliteit van zuiverheid, fantasie. Dat is een cinema die, zonder valse schaamte, is zoals ze is, een cinema zonder complexen, zonder schroom, het betere werk.

Maar vooral uit plastic oogpunt verdient *WRITTEN ON THE WIND* onze aanbeveling. De oude critici zeiden vaak: *'Er zullen mooie kleurenfilms komen wanneer de schilders zich ermee gaan bemoeien.'* Stelletje ezels! De kwaliteit van een kleurenfilm heeft niets te maken met de smaak van schilders en evenmin met de goede smaak. Hier zien we Robert Stack vanuit het halfduister van een *blauwe* kamer door een *rode* gang rennen en in een *gele* taxi springen, die hem voor een *staalgrijs* vliegtuig afzet. Al die kleuren zijn levendig, fris en zo governist of gelakt dat om het even welke schilder ervan zou gaan janken. Maar het zijn de kleuren van de twintigste eeuw, van Amerika, kleuren van de luxe-kultuur, de industriële kleuren die ons eraan herinneren dat we leven in het plastic tijdperk.

Aan de filmliefhebber die elk jaar alleen maar de vijftien of twintig onbetwiste meesterwerken ziet, beveel ik *WRITTEN ON THE WIND* niet aan, want de al dan niet geveinsde naïviteit en de onbenulligheid zullen hem tegen de borst stuiten, maar de dolle cinema (die Hollywood veel vergeeft omdat er de meest levendige films gemaakt worden) zal er verrukt en verbluft uitkomen, voldaan voor een avond en in afwachting van de volgende huwelijkskomedie.

(1957)